

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput V. Depositum, commodatum, ac precarium notionem, & obligationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

qui illam adeat, non Augustinum; patres tamen modo hortatur, ut, si quatuor filios habent, quinque numerent, addito nempe Jesu Christo, id est pauperibus. Ut pia legata instituant, suos filios exhereditare parentes non debent, sed neque parochiæ suæ pauperum oblivisci, hi siquidem cæli sunt janitores.

CAPUT V.

Depositi, commodati, ac precarii notiones, & obligationes.

Depositum est contractus, quo aliquid alteri custodiendum traditur, quocumque placuerit, tempore repetendum. In depositi contractu dominium non in depositarium transfertur, sed penes deponentem manet. Ut perfectus sit hic contractus, rei traditio, ejusque in custodiam expressa acceptatio requiritur. Ordinarie res mobiles deponuntur; immobiles vero sequestrari dicuntur, usquedum cui cedendæ sint ex iuris decisione, ac judicis sententia constet.

Duplicis generis est depositum: aliud fit solum favore dantis; aliud favore dantis simul & accipientis, sicut quando huic pro custodiendo deposito pretium solvitur.

Si secundi generis sit depositum, quædam pro illius custodia præstare debet depositarius, quæ circa prioris generis depositum præstare non tenetur.

Depositi, commodati, ac precarii §. c. 231

Quæritur, an si domus ardeat, supellectilem suam absumi pati debeat depositarius, ut bona seruet, quæ sibi in depositum sunt tradita.

Ut rite quæstioni huic satisfiat, observandum est, an bona in depositum tradita majoris sint pretii, ac depositarii supellex; an vero minoris, vel æqualis. Si bona illa majoris sunt pretii, debet depositarius eadem servare, & suæ supellectilis jacturam pati; eam siquidem diligentiam in custodiendo deposito debet adhibere, qua in propriis servandis bonis utitur. Porro pretiosiora sane bona sua prius ille servaret, quam viliora, si utraque periclitarentur. Hoc tamen tunc verum est, quando depositarius sperare probabiliter potest, depositi dominum redditurum sibi fore rerum suarum pretium, quarum jacturam propter illum patitur; secus enim nemo sua bona tenetur amittere, ut aliena seruet. Potest depositarius hoc casu bonorum suorum, quæ perire passus est, ut depositum servaret, pretium petere; præsumitur enim ille hoc tacito pacto bonorum suorum jacturam fecisse, ut aliena servaret, si passum a se damnum alter resarciret. At si in utriusque favorem factum sit depositum, non potest depositarius nisi partem pretii petere supellectilis, quam amisit; nam hoc casu debet uterque damnum participare. Quod si in divitis domo excitaretur incendium, ibique aliquid a paupere fuisset depositum, suaderet caritas, ut dives suam supellectilem perire pateretur, quam depositum pauperis; facilius enim potest dives illam amittere supel-

lectilem, quam pauper depositi sui iacturam pati. Si vero cautionem hanc dives non adhibeat, saltem ex eadem caritate pauperis damnum resarcire debet. Alias depositarii obligationes ex iis, quæ supra (pag. 217.) diximus, colligere licet.

Commodatum est contractus, quo res alteri traditur, ut ea ad certum tempus, certoque modo utatur; neque per hunc contractum rei dominium transfertur, sicut in mutuo.

Qui alteri ad certum tempus rem commodavit, potest illam invito commodatario sumere, licet hic damnum aliquod patiatur, quando ipse, nisi eam recipiat, æquale damnum est passurus; non enim illam commodaturus fuisset, si ex hoc commodato aliquod sibi damnum eventurum prævidisset. Quæ ratio exceptiones destruit, quas Auctores nonnulli afferunt, videlicet non posse commodantem rem commodatam resumere, si aliquod ex commodato eventurum sibi damnum prævidit; censetur enim juri suo renunciasse; vel tunc solum posse commodantem rem commodatam repetere, quando commodatarius rem eandem aliunde possit obtinere.

Verum quid commodatario est agendum, si militum excursio, incendium, naufragium, aut quid simile eveniat? Respondeo, si res sibi commodata pretiosior sit, quam res propria, hujus potius iacturam, quam illius commodatarius pati debet; in commodatarii siquidem favore hic fit contractus.

Precarium eſt gratuita uſus rei conſeſſio ad nutum reuocabilis. Sicque a commodato dif- fert, ubi res ſemel conſeſſa, ante conuentum & elapſum tempus repeti nequit, niſi, uti jam diximus, æquale damnum, ob rem non repeti- tam, commodanti immineret.

CAPUT VI.

Ludi, ac ſponſionis deſcriptiones, & leges.

Ludus eſt contractus, vel pactum, quo luden- tes animi oblectandi cauſa paciſcuntur, ut victori cedat, quod uterque expoſuit. Dicitur eſt, *animi oblectandi cauſa*, ut mala illa praxis excludatur, qua plerique ludo ueluti arti ope- ram navant, fraudibus utuntur, & vix unquam reſtitutionis debitum curant.

Ludorum duo ſunt genera: alii a ſorte om- nino pendent, ueluti taxillorum, & plerique alearum ludi, alique huiusmodi; alii ab inge- nio proſus pendent, ueluti latruncolorum lu- dus; alii uero ex utroque genere mixti, partim a ſorte, partim ab ingenio & induſtria dependent.

Alearum, taxillorumque ludi Clericis a ſa- cris Canonibus vetantur, illisque etiam intereſſe prohibentur (*Can. Apoſtol. 41.*); quemad- modum uero aleis ludere nequeunt, ita nec quidquam lucrari hoc ludo licite poſſunt; quam- obrem qui huiusmodi ludis ingentem pecuniæ vim ſunt lucrati, ad reſtitutionem tenentur iis faciendam, quibuſcum luſerunt. Verum ſi ludi